

Naša Sloga izlazi svaki 1 i 16 dan mjeseca i stoji s poštarinom za cijelu godinu 2 f. a za kmeta 1 for.; razmjerno za pol god. 1 f. a za kmeta 50 novč. Izvan carevine više poštarina. Pojedini broj stoji 6 novč.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politični list.

„Slogom rastu malo stvari, a nesloga sve pokvari.“ *Nar. Post.*

Oglasi se primaju po navadnoj cjeni. Pisma neka se šalju platjone poštarino. Nopodpisani se dopisi neupotrebljavaju. Dopisi se vraćaju. Uredništvo i Odpravništvo nalaze se *Piazza della Dogana N.º 1 Scala II.*

Godina IV.

U Trstu 1. Augusta 1873.

Broj 15.

Pogled po svietu.

U Trstu 31 svpnja.

Ovaj put najkrupnija novost je ta, da će naš car vratiti pohode ruskomu cara Aleksandru, te u podzimu putovati u Petrograd. Tomu putovanju pripisuju osobito službeni listovi veliku važnost. Ali ako je važna ta novost, to nije bez važnosti i druga vjest, koja veli, da njemački car Vilim neće na bočku izložbu, kako je bilo dogovoreno. To bi dakle značilo, da se međ Austrijom i Rusijom gleda sklopiti prijateljstvo i mimo Njemačke. Pa zato da je ovih danah i nadvojvoda Albort odputovao u Varšavu, da caru Aleksandru, vraćajućemu se iz Njemačke u domovinu, preda svojeručno prijateljsko pismo našega cara. No nevalja ukad zaboraviti, da su to sve sama novinarska nagadjanja.

Pripovjeda se nadalje već od' više vromena, da naša sadašnje ministarstvo nije u milosti u najviših krugovih, pak se već i nagadjja, koji i kakvi će mu biti nasljednici. No do podzimka, to jest, dokle se nezatvori svjetska izložba, da se nije nadati nikakvoj promjeni. A onda će se poznati i uspjeh izborah, koji kao da neće biti povoljni sadašnjemu ministartvu, i to da će ga konačno strmoglavit. S drugo se strano svaki dan bolje uvidja, da se u Austriji bez Slavonah neda vladati. Pak to vječno potezanje amo i tamo mora jedanput puknuti. A sva je prilika, da bi baš ovaj put puknulo, samo ako se naša braća Česi nakane doći u carevinsko vieće. Ali njim kao da nije to dosada ni na kraj pameti.

Što se tiče druge polovice carstva, treba nam odmah reći, da su Magjari majstori u spletkarijah, kao i susjedi im Turci. To se vidi iz onoga, što sad s Hrvatskom rade. Mi smo daduše bili uvijek za savez s Ugarskom na temelju 42. čl. od 1861. godine, ali smo uvijek mrzili na onu nakazu, koju bjehu 1868. g. okrstili nagodbom. S toga, koliko smo se više nadali od revizije one nagodbe, toliko nas sada više srdeo boli, gledajuć, koliko su naša braća Hrvati popustuli, pa kako im sad Magjari neće da dadu ni toga u vlastito ruke. Nego 25. nastajućega kolovoza da će se otvoriti hrvatski sabor, pak ćemo onda vidjeti, što misle odgovoriti Hrvati na te magjarske spletke.

Ruski i engleski dvor hoće, da si budu u rodu. Jedinica kći ruskoga cara Aleksandra, velika knoginja Marija, ide za drugorodjenoga sina engleske kraljice, vojvodu odimburgskoga Alfreda. Toj se ženitbi engleske novine jako raduju. U Njemačkoj nesporazumljonje med crkvom i vladom postaje sve to veće. Dno dvadeset i devetoga iztekajućega mjeseca zatvorila se u Franceskoj narodna skupščina. Sam Bug zna, što će biti iz Špaujske, gdje se sad progono medju sobom tri stranke. Persijski gospodar nalazi se sad u Beču na svjetskoj izložbi.

Na noge,

braćo Istrani, izbori su blizu!

IV.

Kako se je nedavno čitalo po novinah, izravni će izbori biti najbrže mjeseca septembra. Ljetošnji dakle septembar, ako se ta vjest obistini, bit će znamenit za Istru. Znamenit, ako naimo Istra izabere poslanike nesamo prama svojoj domaćoj potrebi, nego i prama potrebi svega kolikoga carstva, u kóm je nam Istranom od Boga sudjeno živiti i umrijeti. Što

će koristiti Istri, vele nekoji, što li carstvu iliti carevini, izabrala Istra ove, il ono poslanike? Koji tako mudruju, neznaju pravo, ni što je carstvo, ni što je Istra, ni što su poslanici.

Carstvo nije drugo, nego velika občina. Istra pako u carstvu jest ono, što su sela i podobćine iliti županije u obćini. A poslanici? Poslanici su obćinski zastupnici u toj velikoj obćini. Obćinski zastupnici kroje zakone za cijelu obćinu, a carevinski poslanici za cijelu carevinu. Kakvi dakle budu naši u Beču zastupnici, takvi će nam odande dohadjati i zakoni. Pripovjeda se, ako je istina, da su se prošlih godinah nekoji caru tužili, da našo austrijsansko stvarni nečdu nekako naprav, a car da im je na to po prilici odgovorio: Tomu što sami krivi; ja moram stvarati zakone s onimi ljudj, koje mi u Beč šaljete; pošljite mi u Beč drugo ljude, pak četo imati i drugo zakone. Ali, bila ovo istina, il nebila, stvar se ima baš tako. Evo dakle, kako može i Istra koristiti i škoditi sobi i cijelomu carstvu, kako već izabere ove, il one poslanike. Jer kako je liepo i dobro cijeloj obćini, kad obćinari izabere vriedno i pametno zastupnike: isto tako je liepo i dobro i cijeloj državi, a tim i svakoj pojedinoj pokrajini u državi, kad državljani izabere vriedno i pametno poslanike. To već od kada jasno vide ostale austrijske zemlje, pak to mora već jednom uviditi i naša Istra. Istina, ona sama nemože ništa ni učiniti, ni razčiniti; ali pomoći i pripomoći, to može i mora. Neka Istra nemisli, da je ona sama, koja želi, da joj bude bolje, da joj bude laglje, da bude manje troška, a više dobitka, da budu zakoni pravedniji, a oni, koji budu, da se strogo izpune, da se austrijski narodi umire i pomire itd. itd. — ne, toga nečeli samo ona, nego to žele i druge zemlje i druge pokrajine i drugi narodi. A to će se postići stopram onda, ako se nekoji zakoni ukinu, nekoji poprave, nekoji promienu, a najposlje nekoji izuova učine. Ali to nije moguće bez poslanikah, naimo takvih, koji budu drugače mislili i radili, nego li su mislili i radili dosadašnji.

To je oto uzrok, zašto se mi toliko trsimo, toliko mućimo, toliko prosimo, toliko zaklinjemo naš u Istri narod, da ovaj put dobro gleda, što radi, kad bude pozvan na birališće. Neka zapamti, što bude sad učinio, da će to valjati za cijelih šest godinah, jer se poslanici biraju na šest godinah. A šest godinah trpiti ovako, il može bit još i gore, to je mnogo!

Mi dakle sazivamo danas opet u pamot našemu u Istri narodu sve ono, što smo mu dosad rekli o izborih. Iz našega zadnjega članka naš u Istri narod zna, koliko će po prilici imati izabrati izbornikah u svakoj obćini. Mi se ufamo, da su se naši u Istri prijatelji dogovorili medju sobom i s narodom, pak da je već i ustanovljeno, koji će ti izbornici biti. Mi se ufamo, da tu neće biti nikoga, koji nije naš i za nas. Sad opominjemo opet sve kućegospodare, kad budu pozvani birat izbornike, neka svi listom dojdju na poziv u podestariju, pa neka svi složno izabere one muže, koji im budu narućeni od ljudih našo stranko. Neka zaboga nečale ni truda ni troška. Nadalje jih opominjemo, da će jih u dan izbora obletati, obkoliti i okupiti njihova gradska gospoda, njihovi talijanski il potalijanci podestati i zastupnici iliti konsiljeri, kao i svi oni drugi ljudi, koji s tom gospodom i negospodom u jednu tikvu pušu. Tu će vas moliti, tu zaklinjati, tu strahiti, tu siliti, tu obećivati, da izabereće za izbornike te i te ljude. Negdje će vam se i špotati i rugati. Ali se vi ni sad ni onda nedaajte zasliepiti, nedaajte prevariti, nedaajte ustrašiti,

nedajte namamiti, nedajte izmoliti; nego složno i odvažno, kako se mužem pristoji, izaberite za izbornike one vaše domaće, poznate i pouzdane ljude, za koje znate, da vas nećeu prevariti za nikakvu plaću ovoga svijeta. Prigodom izborah neslušajte ni gg. činovnikah iliti plaćnikah, jer zakon očito veli, da je svakomu slobodno, izabrati izbornike i poslanike po svojoj volji. I mi smo austrijanci, i mi smo vierni caru i domovini, pak netrebamo, da nas plaćnici uče, koga ćemo izabrati, da bude bolje nam i carevini.

Tako se eto držite, kad budu izbori, pak ćete sigurno predobiti: što će bit za vas i za svu Istru velika korist i velika slava. Na koncu za danas hoćemo vam reći još samo ovo. Kad vam bude javljeno, da su u podestariji izložena imena biračah, pojdite odmah viditi, da li je tu i vaše ime, jer ako nije, nebite mogli birati.

D o p i s i.

Iz kotara Volosko-Novogradskega.

Naša pokrajinska komisija za uredjenje zemljarine je dne 8. junija 1878. pod B. 804/K. P. proglasila razredjenje tarifo za kotare ovoga tužnoga kraja, to nam jasno dokazala, da za nas prekoudkare nepuše iz Poreča najugodniji vjetar. Čovjeku je za zdvojiti, kad progleda tu nesretnu tarifu. Ona kao da je djelo glavah, koje ni pojma neimaju ili neće da imaju o položaju naših zemaljah i o načinu, kojim jih obrađivamo; jer kotar Voloski je uvršćen u V. pokrajinski razred, a naše kopanine sa trajem usporedjeno sa porečkimi vinograd i računane bolje od onih Pazinčine i Pula!

Mi koji znamo, da kod nas svaki klastar zemlje košta nekoliko vrčevah pota i nekoliko funti praha, nemožemo nego zavapiti, je li moguće, da je to zadnja besjeda glode toga posla? Ne, i još jedauput ne, jer je isti naš promisliviti cesar, putjuć po ovih naših stranah, pitao: „Kako može živiti ovaj narod?“ na što mu je bilo odgovoreno, „da pridjela motikom toliko, da štibru plati, a za prehranit si družinu da se mora ubijati po šumah Hrvatske i Slavonije!“ Ako pak se je pokrajinska komisija, kako kaže „Osservatore Trilestino“ od 9. junija 1878. služila sudom *samoya* pokrajinskoga izvjestnika, zašto je bilo određeno za Istru šest kotarskih komisijah, u kojih su imali svoj glas muži odabrani od vlade i muži odabrani od puka? Zašto su se onda trošile tolike tisuće, kad izradak naše kotarske komisije nesamo što nije primljen, neg je upravo odvŕžen, po izviraću samoga „Osservatora“?

Osvjedočili smo se, da je operat pokrajinski pun puncat računarskih pogreškah, kako na primjer: kopanina I. reda da ima dohodka 96 stari krompira, a kopanina II. reda 84 stura; kopanina sa trajem I. reda da ima 40 spudi vina, 55 stari krompira i 10 forinti vrijednosti žira u prvoj godini, a u drugoj godini da neima niš žira; međjutim se računa, da vinogrudi II. reda imaju dohodka u prvoj godini 50 stari krompira i 50 funti ulja, a u drugoj godini *opet 50 funti ulja*, kud sav sviet zna, da ulje nerodi nikad dvle godine zajedno! Za oveti 10 stari pšenice da treba med kopaninami I. reda 4 težakinje, a za 20 stari u III. redu isto 4 težakinje. Dakle za 20 stari toliko, *koliko sa 10???* Mlatnja je po §. 24. zakona od 24. maja 1869. računana kako lahko djelo: morda je to lahko za onoga, koji je račun učinio, ali za kmeta lje nije.

Isto tako je računana mjesto gnoja *stelja i šušanj*. Gospodo od pokrajinske komisije, kad bi mi namjesto gnoja stelju rabili, od kuda bi nam po vašom računu toliko stari krompira i toliko pšenice? Da li bi krompir na stelji tako obrodio?

Pašišćah, kao što je obće poznato, mi neimamo i ono što jih je, jesu med stionami i grebeni, tako da naše oveo moramo svaku zimu poslati u porečku i pulsku okolicu, a govoda u Kranjsku! Pa kako ste jih vi, gospodo, računali?

Izviše vam mora bit poznato, da nas tepe sruša svake godine, kako i ove; da položaj zemlje u kotaru Voloskom i Novogradskom jako otegućuje poljodjelstvo radi teške vožnje

gnoja u Novogradskom, a nošnje na ramenih u Voloskom; da nam voda odnese još i ono malo zemlje, što je imamo; da su njive u kotaru Voloskom velikim trudom rukotvorene i okrenjene tako, da zaravnjaki, ako nisu pravo poravnani, u 8—10 godinu radi silnih vjetrovah izgube svu zemlju. A zuano vam mora biti i to, da u gornjem kraju kotara Voloskoga vlada mrzlina; da u cielom kotaru Novogradskomu zima nastane 20—30 danah prvo, nego u doljem kraju kotara Voloskoga; a naproti da proljetje dojde 20 do 30 danah kasnije; da nam u vrijeme evatnje osobito škode, bura, sjever i jugo; da nam tuča više puti sve pomlati i trsje za mnogo godinah raztuče i pokvari; da kruto podnebeje, slana i mrazi u proljetje, kao i rana jesen, jesu najglavniji uzroci, što zemlje u gornjem kraju, već i onako slabe, nedaju skoro nikakva ploda, jer vrhu svega djelo na polju počne tamo 20—30 danah kasnije, nego u doljem kraju.

Toga radi nam je učinjena najveća nepravica gori ređenom tarifom i mi prekoudkari smo već i podnesli svoje prigovore dotičnoj vlasti i ufamo se, da ćemo dostignuti pravicu koju išćemo, jer sbilja tarifa nam sama dokazuje, da je učinjena bez poznavanja stvari.

Još mnogo drugih nepristojnostih bi se dalo naći na operatu pokrajinskom, ali za danas budi dosta. Ima još vremena, da se ne samo potužimo, nego da i imenujemo one osobe, koje kao da su krive toj nakazi i koje su u nekoj prilici u novogradskom kotaru još i u vreće zemlju pobrala, da tobože dokažu, da je ejononi kotar Volosko - Novogradski istarski raj zemaljski!

Novinski glasi.

Iz Istre pišu boškim novinam „Wanderer“ što sledi: „Priprave za buduće izbore nisu se kod nas još tako reć ni počele, pak već sad moramo žalibože reći, da se neimamo čemu nadati. Kroz sve prošlo vrijeme ustavnoga života volika većina našega pušanstva nije bila kao valja zastupana ni u zemaljskom saboru, ni u carevinskom vieću. Tu je talijanska manjina radila što je htjela, od koje se naš puk dao zasleptiti i prevariti. I zbilja, kako su se vladali naši bivši zastupnici na carevinskom vieću, Dr. Vidulić Dr. Colombani? Jesu li dali ikad i u čem spoznati, da zastupaju zemlju, koja je u svojoj velikoj većini slavenska? *O mrtvih niš nego dobro*; Dra. Colombana neima više; pokoj mu duši. On je bio poštenjak skroz i skroz, ali istarski zastupnik, kakav bi imao biti, to nije bio. A Dr. Vidulić? To je rodum Slaven, koji je na svoje poreklo već oddavna zaboravio, dapače koji ga je i zatajio u mnogoj prigodi, gdje bi se ga bio imao spomenuti. U carevinskom je vieću bio jezikom federalist, a djelom centralist i vrući privrženik izravnih izborah zajedno sa Bossi-Fedrigottiem, Pasotiniem, Ljubišom, Danilom i ostalom družinom. Mi ga dakle nemožemo brojiti nikako medju naše, i ako bi bio opet izabran, mi se od njoga nemožemo ničemu nadati. Nam trebaju ljudi, kakav je presvjetil g. biskup Dobrila, koji je za nas ono, što je biskup Stroasmayer za Hrvatsku. Njegovi maleni dohodci mu nedopuščaju, da čini za naš narod onoliko, koliko je djakovački biskup učinio i još uvijek čini za Hrvatsku, ali obadva se jednako odlikuju vrućim i plemenitim rodoljubljem. Biskup Dobrila dakle je još jedini, koji bi nam mogao pomoći, samo kad bi imao vrlih pomagača, ali ti su još u Istri na riedko posijani. — Medju tim se već Talijani živo izborom pripravljaju. U Poreču su jur osnovali izborni odbor naši najljući protivnici. Taj odbor namjerava postaviti pododbore po svoj Istri. Nije dakle suviše, opomenuti naš narod, neka se čuva tih talijanskih namigačah, koji će ga gledati na svaki mili način predobiti za sebe. Narodnjaci, koji znaju iz iskustva, kakvim žuhkini pladom rodi nemar i neodvažnost u toj stvari, hoće se zauzati do skora prenuti i gledati barom na vanjšćini našim protivnikom na put stati.“

Na koncu obećaje „Wandererov“ dopisnik, da će ga točno izvješćivati toli o uspjehu izbornih pripravah, koli o uspjehu samih izborah. Pozor dakle, da se pred svetom neosramotimo!

Kako treba ljeti blagom vladati.

Da ljetna vrućina prouzrokuje blagu svakojake bolesti, to je svakomu pozornomu gospodaru i odviše poznato. Zato ovo, kako treba blagom vladati, da se u ljetno doba zdravo uzdrži. Prije svega treba skrbiti, da bude voda blagu za napoj čista i hladna. Mutna, blatna, a možebit još i gnjila voda, jest živi otrov kao za ljude, tako i za blago. Ako pak nije hladna, svaki vidi, da nemože ugasiti goruće govedje žedje. Dokle se govedo od teška djela poti, to jest, dokle napočine, nevalja mu dati piti, naime ako neima i dalje truditi. Nadalje vrućina uzima mnogo moći i jakosti ne samo ljudem, nego i blagu; zato treba u ljetno doba govedo mnogo manje truditi, nego li u zimsko. A u one uru dvie dneva, kad je najveća pripeka i žega, treba i blago ostaviti, da počiva u hladu. Dapače i u vrijeme trudjenja treba mu dati, da više puti odahne i odpočine. Staja pako za blago nesmio biti ljeti vruća, a zatuhljiva ni zimi ni ljeti. Zato treba odmah izjutra otvoriti okna i vrata, da se staja dobro provjetri i ohladi. Gdje su vratnice i vrata od staje prama poldnevu, tu jih treba opet zatvoriti kad počne sunce peći sve dotle, dokle ne izgubi svoje moći. Pred takovimi stajami jest najbolje nasaditi traja, il granatih voćkah (žira), da jih brane od poldnovna sunca. Ljeti kroz noć neškodli ostaviti i otvorena okna od staje. (Ovo dakako nevalja za kuće, gdje ljudi spavaju: tu dapače treba, da je kroz noć sve zatvorono.) Da blago što manje trpi od ljetne vrućine, treba ga, gdje je to moguće, pošinuti u vodu, da se kupa i hladi. Samo treba paziti, da blago ne ideo u vodu, kad je potno i prevruće. Gdje neima vode za kupanje, tu treba goveda polievati vodom po svom životu. To je za živinu neizmerno zdravo, jer ju življu čini. I za ljude jest kupanje pravo ličenje, pak nemože biti drugače ni za blago. Naposljedku, tkogod može, neka da blagu u vrijeme veliko vrućine svaki dan po pest soli med pitjem, jer sol, da tako rečem, uliva blagu u krv zdravlje. Kako uvjek, tako treba i u ljetu držati blago čisto i u čistoći; jer ga neima, što i blagu više škodi od blata i smrada. Kad se oblati, treba ga odmah očistiti; jer gdje se blato drži, tu mu se nemože koža izparivati ni potiti. A to blagu tare zdravlje isto onako, kao i ljudem. Tako eto nastoj svoje blago, pak će ti biti uvijek liepo, debelo, zdravo i jako.

Franina i Jurina.

Ju. Franino!
Fr. O!
Ju. Kô Primorje je veće, kastavsko il majersko?
Fr. Kade j' to kastavsko Primorje?
Ju. Oude, kade Kastavščina s morom konfina.
Fr. Pak?
Ju. Pa kastavsko zaseže od Preluke

do Kantridice, a majersko od Kantridice do Flumere. Kastavsko je dakle barem tri puti veće.
Fr. Borme, ti imaš pravo!

Neukû Nauka.

Liek proti kratelju iliti koleri.

Neki talijanski župnik naviešćuje, da se čovjek od kolere može u malo satih iliti urah ozdraviti, ako uzme u mesnoj juhi, il još bolje u dobru vinu, il rumu, *pol unče dobra papra (bibera)*, na prah stučena il sameljena. Po njegovom sudu, paprom se može čovjek očuvati, da ga kolera i nenapade, papreć naime jela iliti jestbine, koje uživa. Na koncu dodaje, da je kroz 14 godinah izkusio, kako je papar najuspješniji liek proti lijaviciam, koje svijet obično uapadaju u vrijeme velike ljetne vrućine.

NOVINSTVO.

„Novi bunjevački tjednik“ izdavati će se počamsi od 1. kolovoza o. g. u Sobotici. Listu, koj će imati različiti sadržaj, biti će urednik Dragutin Milodanović. — Mi se radujemo tomu pojavu, koj pokazuje, da se narodna svijest medju našom braćom Bunjevci sve to većna probudjuje. Doista je i vrijeme, jer su Magjari ovaj ogranač hrvatskoga naroda jur smatrali svojim neizbežnim plienom. Nadamo se, da će novi list naći u Hrvatskoj bolju podporu od bivših „Bunjevskih i Šokačkih novinah.“

Svašta ponešto.

Vriednost jednog krumpira.

Profesor Tyndell išao se mučiti, da izračuna, koliko bi vriedio jedan krumpir, koji bi sam samcat pretokao za razplod. Jedan jedincati krumpir mogao bi razploditi krumpire, da jih bude svomu svijetu dosta. Ako bi svaki krumpir dao u godini samo deset krumpirah, u deset godinah razgijilo bi se iz onoga jednoga krumpira deset milijunah gomoljkah, a to bi bilo svomu svijetu dosta za sjeme. Pretokli samcat krumpir vriedio bi dakle toliko, da bi manje kvara bilo, da propadne London i New-York, nego li ovaj krumpir.

Različite vjesti.

* Zdravlje u Trstu je dosad takvo, da nemože biti bolje, akoprom vlada velika vrućina. Nekidan bio se raznio glas, da je u jednoj kazarni buknuła kolera, a ono se nije bilo nego razbolilo nekoliko vojnikah od griže i ljavice, od koje su dva i umrla. Tomu da je uzrok, što su se na velikoj vrućini u oružju vježbali. Sad je obustavljeno vježbanje, pak je opet i medju vojnicu zdravlje posve povoljno.

* Istarske škole i njemački jezik. Jednim tršćanskim novinam piše netko iz Istre, da vlada kani opet uvesti u istarsko srednje i pučke škole njemački jezik, kao propisanu i obveznu nauku. Na tu vladinu nakanu talijanski se dopisnik tuži kao na strahovitu nepravdu. Ali, ako je to nepravda, kakvo ime zaslužuje onda postupak istarskih Talijanah, koji su svoj talijanski jezik narinuli i onim u Istri školam, gdje puk nerazumie nego hrvatski, il slovenski? Njim polag njemačkoga vlada barem ostavlja njihov materinski jezik, a oni su Slavenom slavenski bez traga i slieda iz škole protjerali, gdje su god mogli. Nije li dakle smiešno čuti, gdje se nepravdedau na nepravdu tuži? Poslovica veli: Što nečes, da se tebi učini, neučini ni ti drugomu! Mi pak od svoje strane velimo našoj vladi, neka nastoji, da se u Istri i glede nas Slavenah strogo izpuni §. XIX. temeljnih carovine pravah, pak onda neka slobodno polag našega uvede u naše slavenake škole i svoj njemački jezik. Mi se na to nećemo ni najmanje tužiti, dapače hoćemo joj biti dvostruko zahvalni.

* Namješljena pazinska talijanska gimnazija kao da nemože dobiti profesorah, jer se oškora čitao u *Osservatore Triestino* već i po treći put od lane razpis natječaja. S druge strane, čitamo u istom „*Osservatore*“, da će obstojeća tamošnja gimnazija, koju su dosada vriedno obskrbljivali m. č. OO. Franjevci, početkom buduće školske godino postati višom državnom gimnazijom, na kojoj će se i naš slavenski jezik učiti. Nam je veoma milo, što je vlada izpunila želju, koju smo mi u ovom listu izjavili. Samo molimo još vladu, neka postavi za ravnatelja krepka i značajna čovjeka, jer će dobar uspjeh najviše od njoga zavisiti.

* Istarska vina u Americi. Piše nam prijatelj sa otoka Krka, da tamo neki ingleski trgovac kupuje vino na veliko, koje će brodom poslati u Londru, a odanle u staklenicah (botiljah) u Kosta-Riku, gdje će se bržeas barem deset puti draže prodati. Milo nam je, što je glas našem vinu dopro tako daleko. Sad naši vinogradari i vinari netrebaju nego mrljivo raditi i svoja vina umno oplemenjivati, pa eto im gotova dobitka.

* Iz belovarske županije u Hrvatskoj nam pišu, da su tamo nekome seljaku u mjesec dana jedno za drugim ukradljena dva para konjaha; pak se tuže, da nemože drugako ni biti, kad zločinca nekaštigaju, nego samo zatvore najviše na 5—6 danah. Ako je to istina, hrvatske bi oblasti imale znati, da je prvo obilježje svake dobre vlade, sigurnost žiteljstva.

* Kiva, što su ju Rusi odskora osvojili, mora da plati dva milijuna rubaljah odštete, i to u sedam godinah. Za to vrijeme će Rusi držati dva kivanska grada u svojim rukama. Kivanski Kan ide u Petrograd, da se pokloni caru.

* Magjarske financije sve ljepše cvatu i na veliku se radost narodah sve više popravljaju, dočim se dogodilo, kako u javnih listovih čitamo, da je jednog dana imala glavna državna blagajna punih 5000 f. za izplatiti svoje tekuće troškove! Kad jim toliki novac pretiče, a ceste i putevi se u dobrom stanju nalaze, nije nikakovo čudo, da će za pokazati svijetu svoju veliku snagu, povisiti broj Honvedah od 200,000 na 400,000 momakah. — Baš se vidi da su dobri računari!?

* Tuča je prošlog tjedna u nekih predielih naše kukavno Istre, gdje suša traje već preko dva mjeseca, silnu škodu učinila.

* Kolera na sve strane, u Italiji, naime u Mletačkoj, u Beču, u Pragu, u Pešti i na nekih mjestih u Hrvatskoj i Slavoniji.

Sa tršćanskoga tržišća.

Trgovina se nemože nikako oporaviti poslje pada više bečkih i pokrajinskih bankah; te se je temeljito bojati, da se neće podignuti iz mrtvila trgovačke operacije, dok se opet nepovrati toli potrebna veresija, koja ovo posljednje vrijeme posvema manjka. Uzprkos tomu, ciene se robi jednako čvrsto drže, jedino pšenici i kukuruzu su za nekoliko novčićah pale. — Pšenica od 116 q tražila se polag vrsti od f. 7.50—9.80; kukuruz pako po f. 4.10—80 novč. — Cent kafa Rio f. 50.50—54.50; cukača tučena f. 20—21.25; masla f. 48—54; soja f. 26.50; masti f. 25—27.50; slanine f. 27.50; voska f. 107—109; meda f. 16—18; — kožah volovjih i kravjih (dom. i hrv.) f. 80—85, (dalm. ist.) f. 73—80; teleće f. 125—130; 1 komad janjećih (dom.) f. 1.05 (dalm.) 80—100 novč.; — ovnjah polag vrsti f. 7.50—15; ruja u prahu f. 4.50; mandulah dalm. f. 33. — Barilo ulja ist. dalm. f. 26. — su odbitoi, kamena ulja (petrolija) f. 11.50—12. — Vedro vina ist. for. 18—22 a dalm. 9—12 f., na brodu bez dacijsa.

Kretanje austrijskih brodovah

od 16 do 31 Julija.

Dojadrili u—iz.

- Trst: Romulo Marsiljo. — Carmello, Giovanna Odeso.
- Alesandriju: Tempo Mlet. — Argentina Alesandra, Giusto dell'Argento Trsta. — Jean, Aquilone Nowkastla. — Casimiro, Cristoforo Romano Marsiljo. — Lemnos Senja. — Giorgio Carloforta. — Solivo Philippoviko. — Amsterdam: Eber Novayorko.
- Baltimor: Olga B. L. verpoala.
- Belfast: Sospir, Vesta Filadelfo. — Jakob Novayork. — Truppano Baltimora.
- Bona: Adelina B. Algira.
- Bordeaux: Car, Premuda, Due sorelle, Fortunata Trsta. — Nilituno Anverso.
- Buenosayres: Marietta W. Marsiljo.
- Bristol: III. Dubrovački Trapana. — Tunc, Abraham Novayorko.
- Boston: III. Dubrovački Trapana.
- Carigrad: Eden L., Dampir Kardifa. — Sabiancello Ales. — Nadir Taganroga.
- Dunkerque: Sloboda Novayorka. — Eva Taganroga. — Reno, Mirra Ales.
- Flessingu: Carlo Buronco Bono. — Beatrice Orana. — Peley Akyaba
- Gibraltar: Due copnuli Kardifa. — Ada Samsuma za Dunkerquo.
- Grimsby: Flegon Hulla. — Blandina Trsta.
- Maver: Cvet Baltimora.
- Hull: II. Dubrovački Novayorko.
- Kardif: Nina Orana. — Marietta, Gjurko, Anetta Nord. — Dar Duniorquo.
- Kerk: Antonio S. Baltimora. — IV. Dubrovački Novayorko.
- Liverpool: Jugoslav, Favilla Macojo. — Uno Paysanlu.
- Immerk: Bar. Vranicany Odeso.

- Maltu: Fiat Hulla. — Gino Samsuna.
- Marsiljo: Diva Trsta. — Dante Ales. — Elena, Stefano, Kovačević, Sald, Ida Maripolja. — Voluciano Portasida — Cardina Garroha. — Giordano Odeso. — Orion Buenosayrosa.
- Novayork: Drago G. Rojanstro. — Sagittario Carigr.
- Odesu: Duon'Armonia Liverpoala. — Marco A., Cito, Marco Maria Mlet. — Romana, Marsiljo. — Praticano Philippovilla.
- Queenstown: Plot, Madagaskar, Holjotand Fides, Dus frutelli, VI. Dubrovački Novayork. — Mirro Baltimora.
- Schieldo: Brasik, Ana M. Anverso.
- Southampton: Superbo Sullino.
- Texel: Alberto Rangoon.

- Kotor: — Mimi, Mercur Azov.
- Cotta: Paulus, Tonino Carigr. — Maria Zari. — Genova. — Enidjo Kaljari.
- Deal: prošli: Atlas, Rosa Londro za Novayork. — Junak Samrang. — Olga Novoyorka za Nowkastol.
- Dunkerquen: Dar Kardif. — Esther Nowkastl.
- Dungenes: prošli: Pierino, Virtù Schieldon za Napulj.
- Falmuta: Pejesno Altoa. — Grad Karlovac Hulla. — I. Neresinatto Loith. — Sretna P. Wesor.
- Filadelfo: V. Dubrovački Belfast.
- Fowoy: Majus Filadelfo.
- Flessingu: Dobra nadržaba, Anna M. Com. Tonollo Nowkastl.
- Kardifa: Nerco P., Alois, Zia Caterina, Angjelki, Matteo L., Carigr. — Maria, Franco-ssa Trst. — Libertus Slingaporo. — Mate, Car Sullino. — Osvetitelj, Hunnus, Francika O., Maro, Ales. — Luka, Rachel, Filomena Capovordo. — Ludmila Dubrovnik.
- Liverpoala: Eufemia Carigr. — Anna Novayork. — Slava O. Baltimoro.
- Maltu: Treći Gligonti. — Gigi Zanto.
- Marsiljo: Mita, Ruben, Grazia Dio, Otasi, Elena C, Elena D, Caterina Stuk, Ardito, Union Carigr. — Pravidlo Ales. — Divino Lagos. — Urmeyn Trst.
- Nowports: Initium Trst.
- Novayorko: Helgoland, Amor Ingl. — Marino Rotterdam. — Atila Carigr. — Lulji Trst.
- Odeso: Otac Vicko Trst. — Miloš Marsiljo.
- Orana: Elena Kardif. — Orfo Anverso.
- Queenstown: Zator Novayork. — Alessandro B. Ipswich.
- Svansci: Mita F. Pulu. — Urin Alev.

Odjadrili iz—u.

- Trsta: Ana Lazarević Col. — Gregorina Marsiljo. — Mercurio Bordeaux.
- Aleksandriju: Volja, Alma, Adele Dika, Cius, Antonio, Trino Columbus Carigr. — Iginio Marsiljo.
- Anverso: Pucc Montreal.
- Bahije: Absburgo Falmuth.
- Baltimora: Forza Belfast. — Peppina B. Nowkastl. — Danica Gloucester.
- Bostona: Olimpo Novayork.
- Bordeaux: Mudra Maria Kardif.
- Carlsforte: Sillicone Anverso. — Aquila Svansou.
- Carigrada: Hrabren, Elena F., Pasquillino G., Cattarina S. Marsiljo. — Nikolas, Padre Stefano Odesa. — Urano, Nice, Novo Arturo, Sretan, Artiere, Ifigenia Dunav. — Vjeruha, Pelegirino, Teledi Trst. — Gius, Scupa, Adamo, Nuovo Nicoletto Ingl. — Slavomir

Ték Novacah

polag Borse u Trstu od 16 — 31 Julija 1873.

NOVCI	10	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Carški dukati (cokini)	5.22	5.22	5.21	5.21	—	5.23	5.20	5.25	5.25 ^{1/2}	5.25	5.25	—	5.23 ^{1/2}	5.24	5.24 ^{1/2}	5.25
Napolooni	8.—	8.80	8.80	8.80	—	8.88	8.90 ^{1/2}	8.90 ^{1/2}	8.90 ^{1/2}	8.90 ^{1/2}	8.80 ^{1/2}	—	8.88	8.88	8.80	8.80
Lifo Inglesko	11.12	11.20	11.25	11.23	—	—	11.22	11.21	11.25	11.23	11.21	—	11.18	11.17	—	11.16
Srebro prid (aggio)	108.55	108.50	108.35	108.50	—	108.75	109.25	109.25	109.25	109.25	100.—	—	108.80	108.75	108.75	108.75

A. Karabalić Vlastnik.

Izdavatelj i odgovorni urednik A. Novak.

Tisk. Sinovi K. Amati.